

delavski svet izredno težko in odgovorno nalogo. Ni se postavljalo vprašanje, ali bo Zmaj dosegel večje ali manjše uspehe. Vprašanje takrat je bilo mnogo težje: ali bo tovarna obstajala ali bo dokončno propadla. Zgodilo pa se je, da je od volje in sposobnosti kolektiva v nekaj naslednjih letih Zmaj doživel nepričakovan uspeh v poslovanju, dosegel zavidljive uspehe v izvozu, razvil nove tipe baterij itd. Število delavcev se je v nekaj mesecih povečalo na preko 400 in 4 leta po ustanovitvi prvega delavskega sveta je bilo na spisku 17 držav v katere je Zmaj izvažal svoje izdelke.

Danes smo ne samo priče naše samoupravne uveljavitve, temveč smo aktivni tvorci delovanja in poživiljanja samoupravne ureditve, ki dnevno pronica v sleherne pore našega delovnega vsakdana. V uresničevanju svojih družbeno-ekonomskih in drugih samoupravnih pravic, kakršne poznamo danes, je bilo potrebno obdobje, ki se za delavce Zmaja zaokrožuje na 30 let. Brez dvoma lahko označimo tiste prve začetke samoupravljanja v Zmaju in vlogo prvega delavskega sveta v letu 1952 za pomemben mejnik med starim in naprednejšim Zmajem, mejnik med 30 leti boja za obstoj in zadnjih 30 let napredka in razvoja, ki nas je privedel do današnje Industrije baterij ZMAJ.

My

30 let samoupravljanja v Zmaju

V letošnjem letu beležimo zaokroženo letnico samoupravljanja v Zmaju. Čeprav sicer označujemo leto 1950 za začetek samoupravljanja v Jugoslaviji, je bil prvi delavski svet v Zmaju izvoljen šele dve leti kasneje - leta 1952. Vzroki za to so bili različni in obširni, vendar lahko izpostavimo absolutno zaostalost Zmaja v povojnem obdobju ter prav zato pogosto menjavanje oblik upravljanja in ne nazadnje tudi iskanje načina za obstoj v obliki združevanja z ISKRO in kasneje z ELMO. Šele s ponovno osamosvojitvijo in drugimi danimi pogoji se je v letu 1952 začelo uveljavljati samoupravljanje tudi v Zmaju.

V malokateri tovarni je meja med povojnim obdobjem in obdobjem samoupravljanja tako ostro začrtana kot pri nas. Ustanovitev delavskega sveta takrat ni pomenilo samo administrativne mere in formalne uveljavitve, temveč je pomenilo

odločilno preokretnico v razvoju in uspehih tovarne. Upoštevaje takratno zanemarjenost

1952 - 1982

in zapuščenost tovarne ZMAJ, v katerem je delalo 60 do 90 delavcev, je imel prvi

Dosedanji predsedniki delavskega sveta

Za obdobje 30 let samoupravljanja smo sestavili seznam dosedanjih predsednikov delavskega sveta na ravni delovne organizacije ZMAJ.

1952	VRBEC Francka
1953	BIZJAN
1954	RUDOLF Franc
1955	RUDOLF Franc
1956	ŠKARJA Karel
1957	ŠKARJA Karel
1958	VEBER Milka
1959	VEBER Milka
1960	ŠTEBE Marjan
1961	TOMŠIČ Peter
1962	TOMŠIČ Peter
1963	JELNIKAR Matej
1964	JELNIKAR Matej
1965	SAMAR Alojz
1966	RUDOLF Franc
1967	SAMAR Alojz
1968	ŠTRAVS Ivo
1969	BRULC Štefan
1970	LUŽAR Franc
1971	LENDERO Franc
1972	LENDERO Franc
1973	LENDERO Franc
1974	ZALETEL Peter
1975	ZALETEL Peter
1976	KRANJAC Zdenko
1977	KRANJAC Zdenko
1978	KRANJAC Zdenko
1979	KRANJAC Zdenko
1980	MAYER Marijan
1981	MAYER Marijan
1982	MAYER Marijan

z naslovne strani

Na prvi operaciji stroja paper lined je treba notranjost cinkovih čaš - negativnih elektrod obleči z elektrolitskim papirjem. V ta namen se stroju podaja papir z dveh kolutov in sicer za dno in plašč, ki medsebojno ločujeta cink in kasneje vtisnjen depolarizator.

Volilni odbor pri svojem delu v sprejemnici, ki jo že kar redno uporabljamo za take priložnosti

Sprejeto na referendumu

Na referendumu 21.1.1982 so delavci obeh temeljnih organizacij združenega dela v Ljubljani in Šentvidu pri Stični z večino glasov vseh delavcev sprejeli:

1. SPREMEMBE IN DOPOLNITVE SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O ZDRUŽITVI V DELOVNO ORGANIZACIJO
2. SAMOUPRAVNI SPORAZUM O SKUPNIH OSNOVAH IN MERILIH ZA RAZPOREJANJE

ČISTEGA DOHODKA

3. PRAVILNIK O SKUPNIH OSNOVAH IN MERILIH ZA RAZPOREJANJE ČISTEGA DOHODKA V TEMELJNIH ORGANIZACIJAH

Delavci v delovni skupnosti skupnih služb pa so z večino glasov vseh delavcev sprejeli:

4. PRAVILNIK O REŠEVANJU STANOVANJSKIH POTREB DELAVCEV DELOVNE SKUPNOSTI.

Beseda urednika

Prva letošnja številka glasila je na naše presenečenje bila tako hitro "razgrabljena", da takšnega primera ne pomnimo. Vedno je ostajalo nekaj izvodov nerazdeljenih, tokrat pa je zanimanje slehernega delavca po vsej verjetnosti pritegnil v celoti objavljen Poslovnik o organiziranosti in poslovanju blagajne vzajemne pomoči.

Sicer pa se je v januarju sestal uredniški odbor, ki je pozitivno ocenil lanski letnik, redno izhajanje in objavljena gradiva, ki so bila v celoti naravnana v skladu z načeli naše vsebinske zasnove. Menil je, da tako nadaljujemo tudi v letošnjem letu in da v oblikovanju vsebine še posebej izpostavimo naš gospodarski trenutek ter družbeno politične aktivnosti v letu kongresov.

Novoizvoljeni uredniški odbor pa vnaša v letošnja glasila tudi novo svežino še posebej po zaslugi Strmoleta in Matičeve, ki predstavljata TOZD Specialne baterije. Nameravata namreč - in to sta storila že v treh glasilih zapored, spremljati različne dogodke v tem obratu in jih opisati tudi za objavo v letošnjih glasilih. Aktivnost celotnega uredniškega odbora naj bi tako bila in upajmo, da bo izražena v vsebinski kvaliteti in pestrosti vseh letošnjih glasil.

Vaš urednik

Že večkrat smo bili priče težnjam za gradnjo novih tovarnih baterij v Jugoslaviji. Spomnimo se samo velike časopisne polemike iz leta 1970 ob novici, da se Elektronska industrija iz Niša potihem pripravlja na gradnjo četrte tovarne baterij. Se začenja konkurenca na med-republiški ravni? smo takrat brali v Tedenski tribuni v nadnaslovu. Četrta tovarna je bila zgrajena in kaj kmalu iz določenih vzrokov tudi propadla. Ob novici, da se ponovno oživljajo težnje za gradnjo nove tovarne baterij v Trepči, dosedanji jugoslovanski proizvajalci baterij negodujejo s tehtnimi argumenti in ki so jih vnesli v pismo poslano spodaj navedenim naslovnikom. Zaradi izčrpne in celovite informacije delavcem Zmaja in vsem bralcem glasila objavljamo pismo dobesedno in v originalu. -Ur.

NE MOREMO MOLČATI

ob nameravani gradnji tovarne baterij v Trepči

ZAJEDNICA UDRUŽENOG RADA ZA MEDJUSOBNU PLANSKU I POSLOVNU SURADNJU PROIZVODJAČA BATERIJA JUGOSLAVIJE

- SAVEZKOM IZVRŠNOM VIJEĆU
- IZVRŠNIM VIJEĆIMA: SR SLOVENIJE, SR HRVATSKE, SR SRBIJE I AP KOSOVO
- PRIVREDNOJ KOMORI JUGOSLAVIJE
- PRIVREDNIM KOMORAMA: SLOVENIJE, HRVATSKE, SRBIJE I KOSOVA
- PRIVREDNOJ KOMORI ZAGREB
- VIJEĆU UDRUŽENOG RADA SKUPŠČINE OPĆINE TITOVA MITROVICA
- RADNIČKOM SAVJETU SOUR-a "TREPČA"
- GENERALNOM DIREKTORU SOUR-a "TREPČA"

U časopisu "Ekonomika politika" od 11. mjeseca 1981. godine objavljena je informacija o investiranju RMHK "Trepča" iz Titove Mitrovice u izgradnju kapaciteta za proizvodnju primarnih baterija i cink kalota. Investicija se temelji na kupnji licenci i opreme od poznatih japanskih proizvođača, a iznosi 1,64 milijarde dinara. Predviđa se proizvodnja:

- leclanche baterija 100 milijuna komada god.
- alkalnih baterija 25 "
- dugmastih baterija 10 "
- cink kalota 5.000 tona godišnje.

U povodu navedene informacije, želimo vam ukazati na nekoliko činjenica:

1. U Jugoslaviji djeluju tri proizvođača baterija, čiji je proizvodni program potpuno identičan onome kojeg planira RMHK "TREPČA". To su:

- "Iskra - Zmaj" Ljubljana (osnovana 1923.g.)
- "Croatia" - Zagreb (osnovana 1907.g.)
- "Tesla" - Gospić (osnovana 1952.g.)

Ove tvornice, udružene u Zajednicu udruženog rada za međusobnu plansku i poslovnu suradnju, svojom proizvodnjom potpuno zadovoljavaju potrebe jugoslavenskog tržišta, a proizvode i za izvoz. Naglašavamo da jugoslavensko tržište nikada nije ostalo bez baterija.

2. U ovoj točki dajemo pregled instaliranih kapaciteta i apsorbcione mogućnosti jugoslavenskog tržišta (stanje 1981.g.):

	Instalirani kapaciteti (kom)	Apsorbci-ona mogućn. tržišta 81 (kom)
- leclanche baterije	155.000.000	75.000.000
- alkalne baterije	5.000.000	2.000.000
- dugmaste baterije	2.500.000	1.000.000

Izvoz po količini iznosi cca 20 % ukupne proizvodnje. Treba naglasiti da na svjetskom tržištu vlada vrlo oštra konkurencija, posebno od strane proizvođača iz SAD, Japana, Singapura i Hong Konga, a u posljednje vrijeme i iz NR Kine.

Na području "leclanche programa" u posljednjih nekoliko godina kod pojedinih tipova ispoljava se na svjetskom tržištu pad, odnosno stagnacija potrošnje. Isto tako, dosadašnji potencijalni kupci, zemlje u razvoju i zemlje SEV-a, razvijaju vlastitu proizvodnju, pa se dugoročno ne može s njima računati.

3. Mi, proizvođači baterija u Jugoslaviji, mogućnost održavanja koraka s ostalim proizvođačima u svijetu vidimo u dugoročnom povezivanju s partnerima iz inozemstva, u proizvodnoj kooperaciji i podjeli programa. Na tom području već postoje konkretni ugovori o realizaciji.

4. Svi proizvođači raspolažu vlastitom tehnologijom i sposobni su je prenositi. Kvaliteta proizvoda u potpunosti odgovara međunarodnim normama IEC.

Isto tako, intenzivno se radi na tehnologiji novih perspektivnih izvora energije (litij i dr.). Razumljivo, izvor financiranja je postojeći program.

5. U ukupnom materijalu, materijal iz uvoza je zastupljen sa cca 25 % (devizni dio) i to uglavnom s konvertibilnog tržišta, jer ga nema ni u našoj zemlji, ni u zemljama klirinškog plaćanja.

6. Za kvalitetnu proizvodnju primarnih baterija potrebno je dugogodišnje iskustvo i stručni kadrovi. Postojeći proizvođači raspolažou s oba elementa. Kao primjer važnosti ovih elemenata spominjemo primjer tvornice "EI-Lumina" iz Zemuna, koja je na osnovi japanske licence i opreme započela proizvodnju 1973. godine, ali je, upravo zbog problema kadrova i neiskustva, likvidirana nakon 1,5 godine rada, sa značajnim iznosom anuiteta, a oprema ni do danas nije u cijelosti rasprodana, već je dijelom završila kao sekundarna sirovina.

7. Uput napominjemo, da i na području proizvodnje cink kalota u našoj zemlji postoje instalirani kapaciteti, čiji potencijal se još ne koristi u potpunosti. Sadašnji proizvođači su: "SASA" Zletovo - Makedonska Kamenica i "Cinkarna" Celje. Radi se o potpuno novim kapacitetima, tj. obje tvornice su puštene u

rad u protekle dvije godine. Sadašnji kapaciteti se koriste za proizvodnju kalota, koliko je nama poznato, sa svega 30 %.

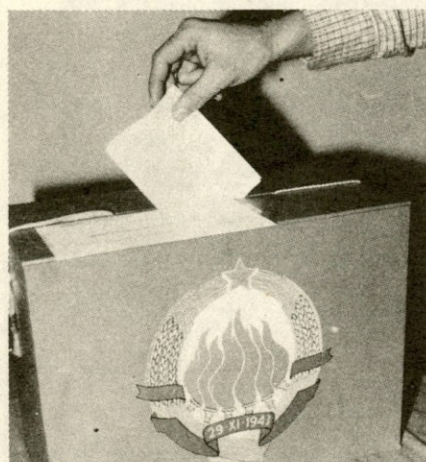
Sve navedene činjenice spremni smo, po potrebi, dokumentirati.

Vjerujemo da će ove naše informacije doprinijeti objektivnijoj ocjeni opravdanosti investicije RMHK "Trepča", kod donošenja konačne odluke.

Predlažemo takodjer da se u okviru odgovornih institucija organizira rasprava na ovu temu, jer to bi bez sumnje pridonijelo pronalaženju optimalnog rješenja na osnovama ZUR-a.

Drugarski vas pozdravljamo!

Predsjednik Koordinacionog odbora Zajednice
Zagreb, 21.1.1982 Mr Vladimir Peruško l.r.

Volitve so pred nami

Priprave na volitve delegatov za tretji mandat skupščine družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti potekajo že od pomladi lanskega leta ter se bližajo kraju. Volitve bodo v organizacijah združenega dela 11. marca in v krajevnih skupnostih 14. marca 1982.

V ZMAJU bomo torej 11. marca volili:

V TOZD Baterije Ljubljana

1. Delegacijo za zbor združenega dela, ki šteje 7 članov.

2. Dve združeni delegaciji za skupščine SIS, ki štejeta po 9 članov in sicer eno za: SIS za zaposlovanje, invalidsko in pokojninsko zavarovanje otroško varstvo, socialno skrbstvo in zdravstvo, in drugo za: vzgojo in izobraževanje, kulturo, telesno kulturo, stanovanjsko gospodarstvo in raziskovanje.

V TOZD Specialne baterije Šentvid

1. Delegacijo za zbor združenega dela, ki šteje 5 članov.

2. Splošno delegacijo za skupščine SIS, ki šteje 10 članov.

V delovni skupnosti

1. Delegacijo za zbor združenega dela, ki šteje 5 članov

2. Dve združeni delegaciji za skupščine SIS, ki štejeta po 7 članov.

Prav tako pa bomo na volitvah 11. marca volili naše delegate v DELAVSKI SVET SOZD Iskra - 2 delegata ter odbor za SAMOUPRAVNI NADZOR SOZD Iskra - 2 delegata. Istočasno pa bomo volili tudi delegate v organe INTERNE BANKE ISKRA.

mk

Delovni obisk

V četrtek 11. februarja 1982 so se predstavniki SOZD Iskra v okviru programa delovnih obiskov v temeljnih organizacijah udeležili razgovora s predstavniki TOZD Specialne baterije in DO Zmaja.

Razgovor je potekal o gospodarskem položaju, delovanju družbeno političnih organizacij in samoupravnih organov ter o položaju TOZD v delovni organizaciji in SOZD Iskra.

Po razgovoru so si gostje ogledali proizvodnjo baterij, mletje manganove rude, mešalnico in druge prostore. Več o tem obisku in razgovorih bomo pisali v naslednjem glasilu. My

Občni zbori osnovnih organizacij Zveze sindikatov

Letošnji občni zbori osnovnih organizacij sindikata formirajo začetek priprav na 10. kongres Zveze sindikatov Slovenije, saj bodo poročila o opravljenih občnih zbora ena najpomembnejših osnov za ocenjevanje dela po 9. kongresu ZSS. Pomembno za občne zborne je, da ne smejo biti (ali so bili) le formalni sestanki, ampak bi morali izzveneti kot temeljita analiza delovanja sindikatov v preteklem obdobju.

V obeh temeljnih organizacijah sta občna zbora že bila. Koliko sta v celoti uspela, presojava sami, ki smo jima prisostvovali. Nujno pa bi bilo, da oba novoizvoljena izvršna odbora čimprej na svojih sejah ugotovita kakovost opravljenih zborov in kritično presodita pomanjkljivosti. Le tako bo možno od njih pričakovati kvalitetno aktivnost na osnovi nakazanih smernic. O pomembnih rezultatih dela osnovnih organizacij sindikata pa je nujno potrebno vsaj občasno zapisati tudi v našem glasilu.

- Ur.

nanizal nekaj pomembnih aktivnosti, ki imajo značaj in vlogo politike sindikatov, gospodarjenja v delovni organizaciji in še posebej v temeljni organizaciji, razprave in obravnave periodičnih računov in zaključnega računa, poslovanje do obravnave raznih pravilnikov in samoupravnih sporazumov. Predolg bi bil spisek vsega naštetega v podrobnosti, vendar lahko kaj hitro ugotovimo, da so se člani dosedanjega izvršnega odbora s polno mero odgovornosti lotili vseh vprašanj, ki so zadevali dane trenutke različnih akcij. Poleg tega pa niso zanemarjali športa, rekreacije, družbene prehrane in še česa. Seveda pa je ostalo še vrsto vprašanj nedodelanih, je ob zaključju poročila dejal predsednik ter menil, da jih bo treba razreševati v naslednjem obdobju.

Potem pa je obširneje spregovoril o smernicah dela novoizvoljenega odbora, pri čemer je še posebej izpostavil naloge sindikata v letošnjem kongresnem letu. V nadaljevanju je izpostavljal še gospodarsko stabilizacijo, odgovor-

nost pri ustrezni izbiri možnih kandidatov za marčevske volitve, varčevanje nasploh, ustreznejšo organizacijo dela z namenom, da se optimalno izkoristi delovni čas in zmanjša obseg odsotnosti z dela. Vse podane smernice, ki ob koncu zajemajo še družbeni standard, letovanje, šport in še kaj, bo treba na eni prihodnjih sej (in to čimprej) skrbno proučiti, dodelati in si zastaviti takšen program dela, ki ga bo moč izpolniti. Zato pričakujemo, da bodo vsi člani novega odbora izredno angažirani in bodo morali s polno odgovornostjo tvorno sodelovati na vseh področjih.

My

...v TOZD Baterije

V četrtek, 4. februarja letos je bil v oddelku montaže TOZD Baterije občni zbor sindikata. Dosedanji predsednik Mohorko Venčeslav je že na začetku poročila o delu odbora dejal, da je v minuli mandatni dobi imel odbor 21 rednih in 4 seje skupno z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami. Pri pregledu dosedanjega dela je

Novi člani IO OOS
TOZD Baterije

ERBEŽNIK Lado
predsednik
ŠTIGLEC Franjo
namestnik predsednika
KOSTREŠEVIČ Jovanka
BENKO Justa
STRAH Dragica
ŠEMROV Janez
KERŠIČ Leon

Novi člani IO OOS
TOZD Specialne baterije

SEVER Božidar
predsednik
KONČAR Anton
namestnik predsednika
VERBIČ Alojzija
tajnik
RETAR Ana
blagajnik
ČEBULAR Anica
SIRK Ljudmila
JOVANOVIČ Milivoj

Dotedanji predsednik Zadel Peter je podal poročilo (levo) o delu sindikata na občnem zboru v jedilnici TOZD Specialne baterije

... v TOZD Specialne baterije

Lahko zapišemo, da je tokrat, dne 20. januarja letos občni zbor osnovne organizacije sindikata v TOZD Specialne baterije izzvenel dokaj slovesno in uspešno. Glede na številno udeležbo vseh delavcev kot tudi predstavnikov skupnih služb oziroma družbeno političnih organizacij ter organov upravljanja.

Dosedanji predsednik Zadel Peter je najprej podal poročilo za minulo mandatno dobo ter navedel, da se je izvršni

odbor sindikata intenzivno vključeval v razpravo o vseh pomembnih vprašanjih, ki zadevajo delo in življenje delavcev ter uveljavljanje v samoupravnih odločitvah, da pa se je premalo posvetil problemom gospodarjenja ter dnevnim težavam v tehnologiji, vzdrževanju, prostorski zmogljivosti, šibki kadrovski zasedbi in slično. V nadaljevanju poročila je menil, da bi se morali delavci številneje vključevati v kulturno dejavnost, da bi se morali bolj posvetiti rekreaciji, to je oddihu med rednim letnim dopustom na morju ali v hribih, saj končno delovni pogoji v tej temeljni organizaciji niso tako zadovo-

ljivi, da bi na vse navedeno zlahka pozabili. Kar pa zadeva športne aktivnosti, so predstavniki temeljne organizacije dosegli spodbuden uspeh, ko so ob srečanju ekip v okviru Zmaja osvojili drugo mesto.

Potem pa je predsednik sindikata nanizal nekaj smernic za delo novega odbora, ki bo moral upoštevati zaostrene gospodarske pogoje posvetiti večjo pozornost boljšemu gospodarjenju, izkoriščanju notranjih rezerv, varčevanju z materiali in energijo ter stremeti za boljši izkoristek delovnega časa.

V razpravi pa je bilo slišati mnenje, da je treba nujno okrepiti delo mladinske organizacije, saj je bilo do zdaj premalo storjenega za njeno aktivnost. Prav tako bi bilo treba večje sodelovanje z uredništvom glasila "Glas Zmaja" v katerem naj bi delavci TOZD Specialne baterije redneje prispevali gradivo za objavo s svojega področja. Poglobiti bi se morali v inovacijsko dejavnost, jo vzpodbujati in negovati. Oceniti bi morali tudi aktivnost delegatov, saj tudi redno udeleževanje sej ni na ustrezni ravni. Kar zadeva naše "Čebelice", blagajne vzajemne pomoči, pa se bo treba odločiti, ali naj bi se v Šentvidu organizirala posebej, ali naj bi bil le pododbor. Skratka, smernic in napotkov je bilo izrečenih precej. V razpravi so tudi sodelovali Kajdiž, Hren, Mayer, Kraševac, Orožim in Jakomin kot predsednik konference sindikata v delovni organizaciji in ki so med drugim novizvoljenemu odboru zaželeli čimveč plodnega in uspešnega dela v novi mandatni dobi.

Strmole Ignac

Za 8. marec DAN ŽENA naše čestitke

Uredništvo

Enkrat na leto še posebej izpostavljamo našo zavzetost za enakopravni položaj žene, še zlasti za zaposlene matere. Enkrat na leto skušamo posvetiti nekaj več pozornosti do sodelavk in poudariti njihovo aktivnost pri uveljavljanju enakopravnih samoupravnih odnosov v naši družbi - naši tovarni. Koliko pa dosežemo s tem "enkrat na leto", nam je znano in kaj radi ponovimo, apeliramo ali zahtevamo, kar smo izrekli že pred letom in preje in tudi vemo, kaj dosegamo. Res je, da ne gre umešno ustvarjati ločenih problemov ali jih deliti na probleme delavk in delavcev, saj so vsa vprašanja - v Zmaju še posebej - izrazito skupna in zadevajo vse zaposlene v Zmaju.

Po zadnji evidenci je v naši delovni organizaciji zaposlenih od skupnega števila dobrih 63 odstotkov žensk. To pa je obenem že normalen pogoj, da se naša delavka redno vključuje v samoupravno in družbenopolitično dejavnost in je prisotna tudi v oblikovanju naše gospodarske politike. Kljub tem ugotovitvam pa ostaja še vedno mnogo odprtih vprašanj.

Brez dvoma je še vedno prisotna okostenela miselnost večine naših delavk in drugih žena, kljub ustrezni osnovi izobrazbe, da je bolje prepustiti izpostavljene funkcije sodelavcem, pa naj bo to v izvršilnih organih in drugih, da ne omenjamo celo individualnih poslovnih organov in podobno.

Nanizali bi lahko dolgo vrsto del, ob katerih se ženske vsaj na videz "počutijo" najboljše. Ali je to res?!

Zavedati se je treba, da je naša žena, zaposlena mati obremenjena z odgovornostmi do družine, otrok, do doma in da je zato njena aktivnost v obliki članice neke konkretne dejavnosti največkrat pasivnejša od sodelavcev, vendar ji je dana vsa možnost in celo podpora po aktivnejšem udeleževanju. Vse to pa je premalo, če nima sama dovolj lastne vzpodbude, energije in volje, ki bi jo privedla do odgovornejše in izpostavljenije funkcije. Sicer so izjeme, ki pa v številu zaposlenih žensk v Zmaju predstavljajo nizek odstotek.

Precej desetletij je že poteklo od takrat, ko so žene prvič praznovalle 8. marec in ga proglasile za svetovni dan žena, ko se je začelo širiti delavsko gibanje in v katerega so se aktivno vključile tudi žene za socialno in ekonomsko osvoboditev delavskega razreda. Iz zgodovine nam je poznana obsežnost aktivnega sodelovanja v narodnoosvobodilni borbi ter kasneje v miru, ko so ženske postale gospodarski in politični dejavniki v boju za graditev novih družbenih in medčloveških odnosov.

Danes je položaj žensk v veliki meri odvisen od družbenega sistema in ki jim daje popolno

enakopravnost in enake pravice kot moškimi. Za izrazitejšo uveljavitev svojih dolžnosti pa je treba poiskati ustrezne osebne rešitve v posameznih primerih, ko gre za tvorbo poživljanje družbenoekonomskih odnosov in vseh oblik političnega in samoupravnega življenja.

Praznik 8. marec je dan, ko se še posebej spomnimo žena in mater, naših sodelavk. Na ta dan hodijo žene s pripetimi cvetovi ali šopki v rokah ter ponosno dajo vedeti, da je ta dan njihov dan. Če pa bi ti šopki vsebovali še odraz povečane angažiranosti v vseh plasteh našega delovnega življenja, bi bil 8. marec dan spomina težkih bojev žena v preteklosti in dan priznanja, da je storjeno vse, kar jim pripada. My

Da bi zmanjšali prepih v proizvodnji, smo več nihajnih vrat zamenjali z novimi zavesami iz mehkejših plastike in toliko večjimi, da se prekrivajo. Novi mehanizmi pa imajo montirano vzmet, ki zaveso vrača v prvotni položaj. Izvajalec je SIGMAT iz Brestanice.

Nova članica Zveze komunistov

V ponedeljek 11. januarja letos je bila na sestanku Zveze komunistov v delovni skupnosti skupnih služb sprejeta v organizacijo Zveze komunistov naša sodelavka BARBORIČ Marta.

V Zmaju se je zaposlila 1. marca leta 1974 kot samostojni referent za kadre, od lanskega aprila dalje pa je vodja kadrovske socialne službe. Je tudi član delegacije za skupščine SIS za zaposlovanje, za invalidsko in pokojninsko zavarovanje, za otroško varstvo, za socialno skrbstvo in za zdravstvo, lani pa je bila izvoljena za sodnika pri sodišču združenega dela v Ljubljani za mandatno dobo 4 let.

Ob vstopu v organizacijo Zveze komunistov ji sodelavci če-

stitamo, obenem pa želimo in pričakujemo njeno aktivno in uspešno delovanje na tem področju.

My

Kvalifikacijska struktura zaposlenih se v zadnjih treh letih zvišuje v povprečju za 2 odstotka. Po načinu prenehanja delovnega razmerja je še vedno največ delavcev odšlo po svoji želji (20), 8 delavcev je odšlo sporazumno, starostnih upokojitev je bilo 5, 4 prenehanja so bila zaradi izreka disciplinskega ukrepa, 3 fantje so odšli v JLA, ena delavka je bila invalidsko upokojena in ena delavka je umrla. Od odhodov po svoji želji jih je bilo največ zaradi neurejenih družinskih razmer delavcev iz drugih republik. Od prihodov sta bili dve vrnitvi iz JLA, zaposlili smo enega pripravnika s srednjo izobrazbo in dva invalida.

S tako nizko fluktuacijo in doseženo boljšo kvalifi-
kacijsko strukturo smo lahko zadovoljni in upajmo, da bo tudi letošnje leto tako.

Marta Barborič

Prihodi in odhodi delavcev v lanskem letu

V letu 1981 je zapustilo našo organizacijo 42 delavcev, novih sodelavcev pa je prišlo 43; trije delavci so bili razporejeni iz delovne skupnosti v obe temeljni organizaciji kar pomeni notranjo fluktuacijo, ne šteje pa v skupno. Fluktuacija v delovni organizaciji je bila 9,7 %, čista fluktuacija je bila 6,4 %, ker je bilo v preteklem letu precej upokojitev, odhodov v JLA in disciplinskih ukrepov prenehanja delovnega razmerja.

Po enotah je bilo gibanje delavcev naslednje:

- TOZD Baterije Ljubljana: prišlo 31, odšlo 32, stopnja fluktuacije 14,8 (čista 10,6)
- TOZD Specialne baterije Šentvid: prišlo 5, odšla 2, stopnja fluktuacije 1,7 (čista 0,8)
- delovna skupnost skupnih služb: prišlo 10, odšlo 11, stopnja fluktuacije 11,5 (čista 7,3).

Lani je bila fluktuacija za približno tri odstotke manjša od predlani; v obdobju desetih let pa je bila druga najnižja (še nižja je bila v letu 1977).

Letos v času kolektivnega dopusta bomo v proizvodnji vse stene do višine 1,5 metra prepleskali z oljnato barvo, pred tem pa popravili odrgnine in odkruške. Že februarja pa naj bi prepleskali prostor na vhodu, obratno pisarno in pisarno v skladišču ter moške garderobe.

Na sliki: delavec ISKRA-Invest servisa pred pleskanjem giba stene vhoda v ZMAJ.

Usmerjeno izobraževanje proizvodno delo - delovna praksa

Delavci in delovni ljudje v organizacijah združenega dela imajo pravico in odgovornost, da v svojih temeljnih organizacijah in sestavljeni organizaciji in skupnosti ugotavljajo potrebe po delavcih in njihovem izobraževanju, zagotavljajo pogoje za uresničevanje planiranega razvoja usmerjenega izobraževanja, izvajajo usmerjeno izobraževanje in usmerjajo delavce v izobraževanje. Tako postajajo delavci in delovni ljudje suvereni nosilci izobraževalne politike.

Uporabniki in izvajalci v posebnih izobraževalnih skupnostih sprejemajo v skladu z zakonom programe za pridobitev izobrazbe, programe za izpopolnjevanje in programe za usposabljanje, ki omogočajo zadovoljevanje skupnih in celotnih družbenih izobraževalnih potreb in interesov na določenem področju združenega dela.

Izobraževalna funkcija organizacij ni izčrpana z ugotavljanjem kadrovskih in izobraževalnih potreb, z načrtovanjem razvoja vzgoje in izobraževanja, z oblikovanjem in

sprejemanjem ter sodelovanjem pri oblikovanju in sprejemanju vzgojnoizobraževalnih programov.

Uporabniki in izvajalci v posebni izobraževalni skupnosti morajo s samoupravnim sporazumom o temeljih plana določiti način zagotavljanja materialnih, prostorskih, kadrovskih in drugih pogojev za izvajanje tistega dela programa, ki se bo izvajal v uporabniških organizacijah. V skladu z načelom, da mora biti proizvodno delo oz. delovna praksa organizirana tako, da bodo udeleženci izobraževanja z opravljanjem dela neposredno v delovnem procesu s svojim delom ter rezultati tega dela lahko prispevali k dohodku TO ali delovne skupnosti, zagotavljajo prostorske, materialne, kadrovske in druge pogoje za neposredno izvajanje proizvodnega dela oz. delovne prakse.

Vzgojno izobraževalni programi srednjega izobraževanja, po katerih bo potekalo vzgojno izobraževalno delo v usmerjenem izobraževanju, vključujejo kot obvezno sestavino tudi usposabljanje z delom, ki se izvaja

le kot proizvodno delo oz. delovna praksa. Proizvodno delo je v tistih delovnih procesih, ki imajo proizvodni značaj. Delovna praksa je delo v tistih delovnih procesih, ki nimajo proizvodnega značaja.

Osnova za sestavo učnih načrtov proizvodnega dela oz. delovne prakse daje splošni učni načrt proizvodnega dela in delovne prakse v skupni vzgojnoizobraževalni osnovi. Vzgojnoizobraževalne organizacije se povezujejo z OZD proizvodnih in neproizvodnih dejavnosti in delovnimi skupnostmi. S samoupravnim sporazumom in letno pogodbo urejajo medsebojne obveznosti in odgovornosti pri načrtovanju, organiziranju in izvajanju proizvodnega dela oz. delovne prakse.

Naša organizacija je na podlagi zakona o usmerjenem izobraževanju in samoupravnem sporazumu o medsebojnih pravicah in obveznostih pri skupnem izvajanju vzgojnoizobraževalnih programov PIS za elektrotehniško in računalniško usmeritev v SR Sloveniji sklenila z gimnazijo Ljubljana-Šentvid pogodbo o izvajanju proizvodnega dela za učence usmerjenega izobraževanja elektrotehniške usmeritve za šolsko leto 1981/82. V skladu z vsebino vzgojnoizobraževalnih programov (elektronika) je šola napotila skupino 3 učencev v TOZD Baterije Ljubljana.

Pravzaprav se bo zvrstilo 6 skupin v času od 1.2. - 31.2.82.

za opravljanje naslednjih del:

- opravila skladiščnega transporta
- opravila proizvodnega transporta
- manj zahtevna proizvodna baterijska dela
- opravila novogradenj elektroopreme
- elektrovzdrževalna opravila.

Temeljna organizacija se zavezuje po tej pogodbi izvajanje proizvodnega dela po 4 strokovno usposobljenih delavcih, da bo učence seznanila s predpisi

Novinarica in fotoreporter časopisa MLADINA sta imela intervju s prvo skupino treh učenk srednjega usmerjenega izobraževanja, ko so v Zmaju opravljale proizvodno delo v prvi polovici februarja.

naš Tozdovec komentira...

... berem, da se vključujemo v usmerjeno izobraževanje, da usmerjamo delavce v izobraževanje in sploh marsikaj usmerjamo, nič pa ne berem, kako in kdaj nameravamo nekatere zaposlene usmeriti v delo...

za varno delo ter s splošnimi in posebnimi nevarnostmi in ukrepi za varno delo pri opravljanju proizvodnega dela in jim nudila posebna zaščitna sredstva. Učenci si pridobijo pravico do toplega obroka.

Delovni čas učencev bo pri opravljanju proizvodnega dela v okviru 40 ur na teden. Ob pripravljanju proizvodnega dela (za vsako skupino učencev) bo temeljna organizacija seznanila učence z deli in nalogami, ki jih bodo opravljali. TOZD bo učence vključevala tudi v samoupravne, družbenopolitične, kulturne in druge dejavnosti.

Učenci so v času opravljanja proizvodnega dela disciplinsko in odškodninsko odgovorni po določbah statuta vzgojnoizobraževalne organizacije.

Doseganje planskih ciljev na področju usmerjenega izobraževanja ni avtomatično zagotovljeno niti ga v sistemu socialistične samoupravne družbe in političnih odnosov ne moremo zagotavljati s prisilnimi ukrepi družbeno politične skupnosti. Usmerjanje, pod tem razumemo celovito družbeno aktivnost, s katero se usklajujejo posamezni, skupni in celotni družbeni interesi na področju usmerjenega izobraževanja. Nosilci tega izobraževanja morajo torej postati delavci in delovni ljudje.

D.Hostnik

Samoupravna delavska kontrola

V sredo 27. januarja letos je bila prva seja samoupravne delavske kontrole delovne organizacije, na kateri je bil na predlog konference sindikata izvoljen GROŠELJ Oto za predsednika in KRAŠEVEC Miro za namestnika samoupravne delavske kontrole. Dosedanji predsednik Cerar Franc je podal poročilo o delu samoupravne delavske kontrole v preteklem obdobju ter pregled izvršitve sklepov. V obravnavi poročila so delegati menili, da delavski sveti o pobudah samoupravne delavske kontrole niso dovolj razpravljali in da niti strokovne službe niso dale ustreznega odziva. Sicer pa je iz nadaljnje razprave prisotnih bilo čutiti pripravljenost, da v prihodnje dosledno opravljajo zaupano jim funkcijo, pri čemer bi jim bil za vodilo poslovnik, ki ga je treba v najkrajšem

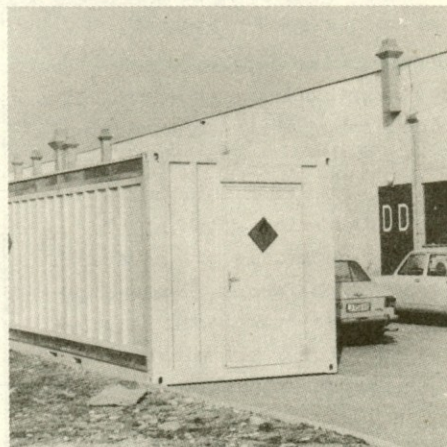
času pripraviti. Informirali pa so se še o nekaterih tekočih sicer aktualnih vprašanjih, ki pa jih bodo vnesli na dnevni red prihodnjih sej. My

Prva letošnja prodaja knjig

Tekom leta se v naši jedilnici ali pred njenim vhodom pogostokrat srečamo s prodajalcem knjig različnih založb, ki v času malice razstavijo knjige in omogočijo izbiro in nakup. Tako je že v prvem tednu letošnjega leta 7. januarja pred jedilnico akviziter razstavil knjige Cankarjeve založbe in kot mi je ob odhodu dejal, se je splačalo priti v Zmaj. Saj je kljub neugodnemu datumu napravil za dobri stari milijon prometa in to skoraj v celoti z gotovinskim plačilom. Lahko trdimo, da s takšno ponudbo praktično na delovnem mestu marsikatera knjiga najde najkrajšo pot na police naših sodelavcev kot pa bi sicer, če bi obhodili knjigarne v mestu. My

Kontejner za nevarne snovi

Skoraj dva meseca je že, odkar smo za proizvodnim objektom namestili kontejner za nevarne snovi, ki smo ga kupili v EMO Celje. S tem smo zadostili Zakonu o požarni varnosti in drugim ter še raznim predpisom namreč, da se vnetljive tekočine, razne strupene in agresivne snovi ter pline ustrezno vskladišči. Zato je notranjost kontejnerja, v katerega ima vstop samo odgovorna oseba, razdeljen v štiri prekate in opremljen z miniaturnim verižnim dvigalom. My

Novejši baterijski separatorji

V zadnjem desetletju je več proizvajalcev v ZDA, na Japonskem, Zah. Nemčiji ter Franciji začelo proizvajati za potrebe raznih sistemov primarnih baterij dokaj široko paleto specialnih tipov separatorjev. Nekateri so namenjeni samo za miniaturne srebro-oksidne baterije, drugi za cilindrične alkalne mangandioksidne baterije, tretji pa samo za določene sisteme litijevih baterij.

Za vsak separator velja splošno, da mehansko ločuje med seboj negativno in pozitivno elektrodo ter da mora omogočati samo ionsko prevodnost, nikakor pa ne elektronske. Vsak separator mora dobro in možnost hitro vpijati raztopino elektrolita. Zelo pomembna pa je tudi kemijska obstojnost separatorja proti vsem sestavinam elektrolita, zlasti pa še proti oksidacijskim učinkom aktivne katodne komponente. Vsi depolarizatorji so namreč neke vrste oksidanti, kar pa ne sme spreminjati lastnosti separatorja. Velika večina separatorjev ima pred montažo tudi zelo visoko poroznost. Osnova večine separatorjev so vlakna iz inertnih snovi, ki so med seboj zbrana v navidezno neurejenem razporedu. Delež veziva naj bo čim nižji, boljše pa je, da veziva sploh ni. To je možno doseči le pri nekaterih organskih polimerih. Osnovno maso vlaken se enakomerno razporeja z vibratorji ali elektrostatično na inertni zaključen transportni trak, nakar sledi proces toplotne obdelave z valji,

da se vlakna med seboj čimbolje povežejo v navidezno kompaktni sloj, ki ima določeno natezno trdnost ter sposobnosti upogibanja ter zvijanja, vendar se ohrani še pretežni delež večjih ali mikroskopsko majhnih por, ki imajo določeno porazdelitev. Izdelane separatorje se razreže na kolute različnih širin, ter se jih večinoma lahko skladišči neomejeno dolgo na suhem, hladnem in temnem prostoru, kjer ne sme biti prahu.

Nekateri proizvajalci uporabljajo vlakna iz najlona oz. raznih identičnih snovi z najrazličnejšimi komercialnimi zaščitnimi imeni, npr. RAYON, DACRON, DYNEL itd. Drugod pa so osnovna vlakna iz polipropilena.

Posebna pa je tehnologija specialnih separatorjev, kjer se v osnovni sloj vnese dve ali več komponent, nakar se pred sintanjem sproži kemijsko reakcijo med potovanjem traku z obsevanjem z gama-žarki ali z ultravijolično svetlobo. Zlasti nevarni so gama-žarki, katerih izvor je neki radioaktivni element, npr. kobalt-60 itd. Celotna linija je zato oklopljena s pregradami in stenami, ki zadrži sevanje znotraj kanala tehnološke linije, v samem prostoru lahko delajo le delavci, ki so opravili izpite iz zaščite pred ionizirajočimi sevanji, linija pa ima plombirana vrata, da se med vzdrževanjem pravočasno z daljinskim mehanskim upravljanjem odstrani izotop v za-

ščitno bombo iz svinca. Delavci nosijo na svojih haljah tudi kontrolne filme, kjer se tedensko kontrolira prejeta doza žarčenja.

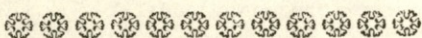
Po dosednji tehnologiji in svoji sestavi so verjetno najbolj komplicirano zgrajeni separatorji za miniaturne srebro-oksidne baterije (SR). Morajo biti namreč dvo- ali tro-slojni. Tako je recimo na eni strani sloj polipropilena, nato celofana ter zopet polipropilena. Obstojajo celo štirislojni separatorji. Nekateri proizvajalci imajo za visoke moči (high drain) SR baterije posebne separatorje, saj mora tam elektrolitska upornost biti čim nižja. Nekateri laminati so lahko še dodatno kemijsko obdelani ter različno obarvani. V suhem stanju pa za veliko večino specialnih separatorjev velja, da so to električni separatorji. Prav zaradi tega se pri njihovem preoblikovanju, npr. izsekavanju, elektrostatično nabijejo, ter se zato med seboj sprijemajo oz. se obešajo na izsekovalne trne, kar nato lahko zelo otežkoča montažo miniaturnih baterij, zlasti še, če to poteka na avtomatiziranih linijah. Z določenimi triki je možno te težave odstraniti, vsekakor pa takšni dodatni posegi podražijo linijo in povzročajo nemalo težav konstruktorjem linij, saj vsaka tovarna skriva svoje rešitve.

Naj še omenimo, da se v nekaterih sistemih litijevih baterij uporablja steklene separatorje določene debeline toda visoke poroznosti. Delež veziva mora biti čim nižji, da ne pride do nezaželenih stranskih produktov ob učinkovanju brezvodnega elektrolita.

Proizvodnja specialnih separatorjev samo za primarne

baterije pa bi bila za mnoge tovarne nerentabilna. Zato njihov proizvodni program vedno obsega zelo široko paleto raznih filcev, folij in slično še za najrazličnejše druge namene, npr. za tekstilno industrijo, za razne tiskarne, za medicinsko in higiensko uporabo, za razne filtre, v gradbeništvu in še bi lahko naštevali. Dejansko vsi ti drugi nameni uporabe pomenijo resnično masovno proizvodnjo, ki omogočajo rentabilne serije najrazličnejših tipov novih in novejših proizvodov, katerih asortiman še danes ni zaključen, pa tudi uporaba v raznih vejah tehnike je iz dneva v dan širša.

P.Ž.

Čestitamo

PODRŽAJ Zlatko je 26. januarja letos uspešno branil diplomsko delo in položil diplomski izpit na Višji tehniški varnostni šoli v Ljubljani ter si pridobil po zakonu strokovni naslov: VARNOSTNI INŽENIR in s tem višjo strokovno izobrazbo in pripadajoče pravice.

K doseženemu uspehu mu izrekamo čestitke

Sodelavci

V lanskem letu najvarnejše delo doslej

V Zmaju vsaj 12 let nazaj ne beležimo takšnega uspeha, kot smo ga dosegli v letu 1981, ko smo imeli vsega 21 nesreč pri delu skupaj z nesrečami na poti z dela ali na delo.

Dosegli smo pogostost nesreč 4,8/100 zaposlenih, kar je občutno pod republiškim povprečjem za elektro, kovinsko ali kemijsko industrijo. Rezultat resnosti poškodb pa nam bremeni dve težki nesreči na poti z dela, ki sta imeli za posledico izjemno dolgo bolezensko odsotnost vendar je resnost poškodb, ki so nastale na delu majhna.

Lahko trdimo, da je zmanjšanje števila nesreč pri delu v prvi vrsti odvisna od učinkovitosti odgovornih delavcev za izvajanje varstva pri delu tj. predvsem od naših delovodij, ki delavce poučujejo o varnem delu, jim zagotavljajo osebna zaščitna sredstva, izvajajo kontrolo izpolnjevanja varnostnih ukrepov ter skrbijo za odstranjevanje najrazličnejših pomanjkljivosti varstva pri delu na zahtevo delavcev.

Več kot odlično so opravljali svoje naloge na področju varstva pri delu v letu 1981 delovodje, ki take rezultate kažejo tudi že nekaj let nazaj.

Delovodja Jovanovič iz šentviškega obrata ter Žagar iz mehanične delavnice v Ljubljani sta imela le po enega poškodovanega delavca v preteklem letu; delovodja Pečnik ter vodja vzdrževalcev v Šentvidu Bavdež pa nista imela celo nobenega svojega delavca poškodovanega.

Šentvidčani so bili zopet izjemni, imeli so le dve nesreči, kar je celo manj kot jih je bilo v skupnih službah (kuhinja, laboratorij) in kar rezultira pogostnost 1,6 poškodb/100 zaposlenih s čemer je pravzaprav popolnoma kompenzirano dokaj nevarno delo ljubljanske temeljne organizacije (16 nesreč).

Želimo si torej bolj zavzete dela na področju varstva pri delu tudi v ljubljanskem obratu, obenem pa ne smemo pozabiti na številne nesreče na poti na delo oz. z dela, ki se kar je zanimivo, dogajajo pravzaprav pred našimi vrati - na poledenelih tleh pred tovarno, na stopnicah, pri vstopu ali izstopu iz avtobusov.

P.Z.

V začetku februarja je določeno število delavcev na dvorišču Zmaja opravljalo preizkus znanja o gašenju požara z ročnimi gasilnimi aparati.

dopisujte v
GLAS ZMAJA

Upokojili sta se

Rus Amalija

Iz temeljne organizacije Specialne baterije se je 10. februarja letos starostno upokojila RUS Amalija. Ker je sicer koristila še redni letni dopust, smo jo sodelavci in osnovna organizacija sindikata povabili v tovarno 16. januarja z namenom, da se od nje kar najpristrčneje poslovimo.

Naša sodelavka je bila polnih 25 let. V naš takratni obrat je prišla 14. avgusta leta 1956. Najprej je delala v kartonažnem oddelku, nato pa vseskozi v elektrodnem oddelku, v katerem je večinoma polnila stenj pri proizvodnji elektrod. Kot fizično močna ženska je opravljala tudi vsa najtežja dela in nekajkrat tudi pri razkladanju vagonov. Ko pa smo v Šentvidu začeli s proizvodnjo specialnih baterij, je bila premeščena v oddelek na izdelavo teh baterij, vendar jo že v letu 1976 zopet najdemo na transportnem delu v baterijski proizvodnji, kamor je bila zaradi potreb premeščena z odločbo.

Decembra leta 1980 je začela na delih izdelave celic in baterij 4R 25 in tako so se vrstila taka in drugačna dela v baterijski proizvodnji. Skratka, naši Amaliji so bili v 25 letih dodobra poznane vse delovne operacije. Nikoli ni odklanjala dela, ki so bila pogojena s težkimi delovnimi pogoji, katerih je bilo na pretek v vseh dolgih letih njenega aktivnega dela v tem obratu.

Na poslovilnem snidenju je predsednik sindikalne organizacije Zadel Peter na kratko orisal njeno požrtvovalno delo v naši temeljni organizaciji ter ji ob koncu zaželel še mnogo osebne sreče in predvsem zdravih let v zasluženem pokoju. Sodelavci smo se od naše Amalije poslovili s skromnimi darili in seveda je bilo izrečenih še mnogo najboljših želja.

Še posnetek, dva za nepozaben spomin in slovo z našo Amalijo, posnetek z dolgoletnimi sodelavci, katerih - tako je zagotovila, ne bo pozabila in jih bo tudi občasno obiskala.

Naši Amaliji so se iskriale oči. Stiski rok sodelavcev in izrečene najboljše želje so ji segle do srca. Opaziti je bilo, kako večina nas prisotnih čuti neko tesnobo zaradi njenega odhoda, slovesa. Težko pričakovani trenutek je navsezadnje prišel tako hitro in skoraj iznenada.

Med tem razmišljanjem so se že napolnili kozarci s šampanjcem. Naši Malči nazdravljamo drug za drugim, ji želimo vse najboljše, se ji zahvaljujemo za njeno sodelovanje, tovarištvo in družabnost in se hkrati zavedamo, da je prav to slednje eno izmed čudovitih vrednot človeka - delavca - samoupravljalca.

S.M.

Z A H V A L A
Pristopec Julka

Čeprav se je čas mojega odhoda v pokoj že nekoliko odmaknil, še vedno čutim dolžnost, da se preko našega glasila zahvalim sodelavcem za prisrčno slovo, je rekla Pristopec Julka ob nedavnem obisku v Zmaju.

Kranjc Marija

Skoraj bo poteklo 28 let od tistega 4. avgusta v letu 1954, ko je Marija Kranjc prvič prestopila prag našega Zmaja. Bil je čas velikega vzpona takratne tovarne tako po številu delavcev kot tudi po obsegu baterij in artiklov. Dodeljena je bila v zgornji oddelek na pregledovanje čaš in cinkovih zabojev, v odločbo pa smo ji zapisali, da njen dohodek ne sme biti manjši od 46 dinarjev na uro, kar bi danes zneslo 46 para.

Po desetih letih dela je bila prerazporejena v oddelek montaže na montiranje baterij. Kasneje je delala na stroju paperlined in potem zopet na režijskih delih predvsem na popravilu baterij.

Z nastopom invalidske upokojitve dne 15. februarja letos se je naši Micki, kot so jo vedno klicali sodelavci, zaključilo dolgoletno delo v Zmaju, v katerem je imela svoj drugi dom, v katerem je iz dneva v dan z vnemo in z veliko mero lastne zainteresiranosti opravljala dane naloge. Svojo pripadnost Zmaju je izražala z veliko mero varčnosti pri delu in pozornostjo do kvalitete izdelkov. Imela je širok krog prijateljev - sodelavcev in kot je rekla, jih bo pogrešala. Ne bo jih pozabila in še se bo vračala v tovarno Zmaj in če drugače ne, bo srečanje z njimi še toliko bolj prisrčno vsaj v okviru letnih obiskov naših upokojencev v Zmaju.

Želimo ji, da ostane pri trdnem zdravju in da kar najlepše uživa zasluženem upokoju po 28 letih dela v baterijski proizvodnji.

Sodelavci

Bila sem zelo vesela tolikšne pozornosti, kakršne se nisem nadejala. Zahvaljujem se za prejetu darilo in vsem želim veliko delovnih uspehov. Rada se bom spominjala vseh mojih dolgoletnih delovnih prijateljev, ki so mi ob slovesu izrekli mnogo prisrčnih želja. Hvala vam za vse dragi sodelavci.

Julka Pristopec

V nedeljo 7. februarja letos je bil pogreb Antona Setnikarja, ki je bil do pred kratkim naš sodelavec.

Rojen 23.8.1943 se je v Zmaju zaposlil 1. oktobra 1965 in kot strojnik 16 let delal najprej na revolver avtomatu in kasneje na stroju paper lined, odkoder je tudi posnetek pokojnika.

Že prejšnjikrat smo objavili vest, da je preminil naš nekdanji sodelavec ing. Žarko Stok, ki je bil pomočnik direktorja in bil zadolžen za novogradnjo.

Ob njegovih besedah "tukaj bo zgrajena tovarna ZMAJ" je nastal posnetek pokojnika leta 1975 na travniku v Stegnah, kjer danes stoji objekt za proizvodnjo baterij

prišli - odšli

V mesecu januarju so bili sprejeti v delovno razmerje:

KREMPELJ Marija, baterijska delavka v TOZD Baterije za nedoločen čas dne 6. 1.1982,

ŠTREMPELJ Leopold, strojni ključavničar v TOZD Specialne baterije za nedoločen čas 6.1.1982,

JAKOMIN Marta, pripravnik v finančno računovodskem področju v DSSS za določen čas dne 11.1.1982.

Prenehalo je delovno razmerje:

BOŽOVIČ Slavica, baterijska delavka v TOZD Baterije, dne 20.1.1982.

Število zaposlenih

TOZD Baterije

moških	75
žensk	143
Skupaj	218

TOZD Specialne baterije

moških	36
žensk	87
Skupaj	123

Delovna skupnost skupnih služb

moških	48
žensk	48
Skupaj	96

Dne 30. januarja 1982 je bilo v delovni organizaciji ZMAJ skupno 437 zaposlenih, od tega 160 moških in 277 žensk.

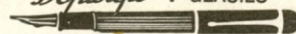
Rojeni v

M A R C U

Jernej DERČAR
 Bogdan BREZIGAR
 Alojzija ZOREK
 Jožefa ŽINGER
 Dušana BRANKOVIČ
 Marija RUS
 Milan MARGUČ
 Jože TUREK
 Rozina KOŠTRICA
 Marija MAJNIČ
 Ljubica GYEREK
 Katica RETAR
 Jože ANŽLOVAR
 Jožica SKOK
 Gabrijel PEČNIK
 Marija DUKARIČ
 Zorka KOJIČ
 Ljubica MILIČIČ
 Franc SMOLIČ
 Natalija DJUKIČ
 Mirjana MATIČIČ
 Franika TKALEC
 Franc MRHAR
 Marko PESTOTNIK
 Dragica ROBAR
 Jože LOŽAR
 Vena MANOVA
 Marija PEKOLJ
 Jožefa TUREK

čestitamo

Dopisujte V GLASILO

Kot smo napovedali že v prejšnjem glasilu objavljamo tokrat nekoliko obširnejše velike uspehe igralcev Bowling kluba ISKRA-ZMAJ, v katerem igrata naša sodelavca Končina Stane in Tratnik Jani. Slednji še posebej "blesti" z velikimi uspehi v tej zvrsti športa.

TROJNO ZLATO za igralce Zmaja v bowlingu

V odprti ljubljanski ligi, kjer sta nastopala tudi dva zagrebška kluba se je končal prvi del tekmovanja, v katerem je Zmaj zasedel prvo mesto in si s tem pridobil pravico do tekmovanja v finalnem delu, v katerem se bodo pomerile prve štiri ekipe po prvem delu in v medsebojnih dvobojih odločale o zmagovalcu v ligi.

V tekmovanju za "Pokal BRATSTVO in EDINSTVO" so kar trije igralci ZMAJA branili barve reprezentance Slovenije - Tršan Stojan, Tomaž Križaj in Jani Tratnik, ki so že četrtič zapored zmagali v tem tekmovanju.

Lepe uspehe so dosegli "Zmajčki" tudi na dveh turnirjih.

Na prvem turnirju pivovarne UNION ob počastitvi Dneva republike sta v tekmovanju dvojic Stojan Tršan in Jani Tratnik zasedla drugo mesto, osma sta bila Tršan I. in Juntez Jože in petnajsta Stane Končina in Tomaž Križaj.

Med posamezniki je osvojil prvo mesto Jani Tratnik, osmi je bil Križaj, 16. Igor Tršan in 17. Stojan Tršan ter 25. Stane Končina med 80 tekmovalci. Tratnik pa je zmagal tudi v super finalu za nagrado zlatega zmaja, v katerem je sodelovalo šest igralcev iz vsakega kluba po eden z najboljšim rezultatom iz predtekmovanja.

Na novoletnem turnirju, ki ga prireja Hala Tivoli je odlično tretje mesto osvojil Stane Končina, četrti je bil Tratnik, šesti Križaj, 33. I. Tršan in 45. S. Tršan. Tudi na tem tekmovanju je sodelovalo preko 80 tekmovalcev.

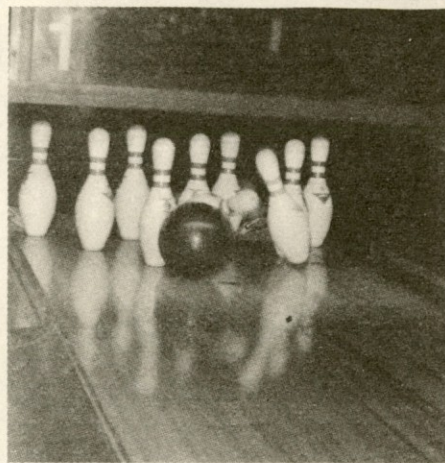
V pokalnem tekmovanju na področju SRS se je ZMAJ uvrstil v drugo kolo z rekordnim rezultatom 5.600 podrtimi keglji.

Že šestič zapored je ekipa Zmaja osvojila prvo mesto v tekmovanju petork za naslov slovenskega prvaka v sezoni 81/82. Naj omenim, da so v prvem kolu odlično igrali Stojan Tršan, ki je z rezultatom 1.305 podrtih kegljev postavil jugoslovanski rekord v 6. igrah ter Igor Tršan in Stane Končina. Tako je bil drugi nastop le formalnost, saj so si igralci že v prvem nastopu priigrali odločilno prednost za ponovno osvojitve pokala.

Že šestič zapored je ekipa Zmaja osvojila prvo mesto v tekmovanju petork za naslov slovenskega prvaka v sezoni 81/82. Naj omenim, da so v prvem kolu odlično igrali Stojan Tršan, ki je z rezultatom 1.305 podrtih kegljev postavil jugoslovanski rekord v 6. igrah ter Igor Tršan in Stane Končina. Tako je bil drugi nastop le formalnost, saj so si igralci že v prvem nastopu priigrali odločilno prednost za ponovno osvojitve pokala.

Drugi nastop v trojkah je bil v znamenju Zmaja, saj je trojka v postavi Stojan Tršan, Tomaž Križaj in Jani Tratnik dosegla daleč najboljši rezultat in si tako priborila prvo mesto in naslov republiškega prvaka v trojkah. Zopet je blestel S. Tršan z rezultatom 1.210 ali povprečjem 201, Tratnik je podrl 1.122 in Križaj 1.120 kegljev. Naj omenim, da so bile trojke na sporedu prvič in zato je uspeh Zmajeve trojke toliko večji.

In tukaj je še tretji uspeh, tokrat v dvojicah, kjer sta premočno zmagala Stojan Tršan in Jani Tratnik z rezultatom 4.612 ali povprečjem 192, kar ju uvršča v evropski vrh. Po prvem nastopu sta bila šele na tretjem mestu, toda v drugem nastopu sta zaigrala res odlično, saj sta imela po treh igrah povprečje 211 kar

je rezultat v samem svetovnem vrhu. V drugem delu pa sta malo popustila, toda ne toliko, da ne bi že drugič osvojila naslova slovenskih prvakov v dvojicah.

Rezultati v igri dvojic pa se že štejejo za tekmovanje posameznikov, kjer sta Stojan Tršan na drugem in Jani Tratnik na tretjem mestu.

Na koncu naj še omenim, da sta v tekmovanju za zlati, srebrni in bronasti keglj v sezoni 80/81 naša igralca osvojila Stojan Tršan srebrni in Jani Tratnik bronasti keglj. To priznanje se dodeljuje na osnovi točkovanja preko cele sezone od vseh tekmovanj.

T.J.

III. mesto v veleslalomu

V sredo 10. februarja letos je bil na Zelenici II. veleslalom za "pokal dvorišča", na katerem so sodelovale ekipe TOZD na lokaciji Stegen. Izmed šestih ekip je ZMAJ osvojil III. mesto. V ekipi je bilo 14 tekmovalcev iz Zmaja. Med moškimi je bil najboljši Prebil Boštjan na 5. mestu in pri ženskah Rupar Tatjana na 2. mestu.

Več o tem tekmovanju v prihodnjem glasilu. My

Zadnji

rok za oddajo

člankov uredniku

za marčevsko glasilo

12
MAREC

Redakcijo glasila
smo zaključili
15. februarja

"GLAS ZMAJA" izdaja mesečno v nakladi 550 izvodov delovna organizacija ISKRA - Industrija baterij ZMAJ n.sol.o. Ljubljana, Stegne številka 23. Glasilo ureja uredniški odbor: Aleksander Jakomin, Antonija Krek, Matič Silva, Strmole Ignac, Marija Kocman in Daria Hostnik. Odgovorni urednik: Mayer Marijan. Tiska tiskarna LJUBLJANA. Oproščeno prom. davka po pristojnem sklepu št.421-1/73